

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
GUIDELINES FOR DEVELOPING LEADERSHIP IN THE DIGITAL AGE OF
NETWORK SCHOOL ADMINISTRATORS NONG WUA SO IS UNDER UDON
THANI DISTRICT THE PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

อรัทัย พรหมทา¹, อมรทิพย์ เจริญผล²

ORATHAI PHOMTHA¹, AMORNTHIP CHAREONPHON²

Received: December 2, 2022 Revised: December 12, 2022 Accepted: February 27, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 331 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำด้าน รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล และด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี ควรฝึกการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้วยสื่อออนไลน์ในช่องทางต่างๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานกับครู ควรมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยี มีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร และการปฏิบัติงานร่วมกันผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยกับสถานการณ์ และควรปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอตามลำดับ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, ผู้บริหารโรงเรียน, ครู

¹ สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร / Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

อีเมลผู้ติดต่อ: promatha92@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to study leadership levels in the digital age and develop guidelines for leadership in the digital age for network school administrators; Nong Wua So is Under Udon Thani District, the Primary Education Service Area Office 1 from 331 uses a 5-level rating scale questionnaire with a reliability of 0.90. The statistics for data analysis were frequency percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The study's results found that: 1. The leadership level of school administrators in the digital age The overall level is high. Visionary leadership, digital citizenship, and excellence in professional practice had the highest mean. The side with the least mean is the digital age learning culture. 2. Guidelines for developing leadership in the digital age of network school administrators: Sort the frequencies in descending order, Nong Wua So. Educational administrators should take classes to learn how to use technology well and practice using technology to communicate in different ways through online media. To familiarize teachers with the use of basic technology. It should focus on teachers and personnel to show them the importance and benefits of technology. Use appropriate and up-to-date technology to communicate and work together.

Keywords: Academic leadership, Administrators, Teacher

บทนำ

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคของความเป็นโลกาภิวัตน์ มีความเจริญก้าวหน้าและมีอัตราการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่รวดเร็วเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ ทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่งและบริการหรือในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน การเข้าถึงเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารสามารถกระทำได้ง่ายและรวดเร็วนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เกิดการพัฒนาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดดอันเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์จึงถูกผลิตคิดค้นและนำมาใช้มากขึ้น มนุษย์มีการเข้าถึงและใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอย่างไม่มีขีดจำกัด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อสังคมระดับโลก ประเทศชาติ รวมถึงระดับองค์กรต่าง ๆ ไม่เว้นแม้กระทั่งองค์กรที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้วหากไม่มีการปรับตัวหรือพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้อาจทำให้การดำเนินงานขององค์กรไม่ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งประเทศไทยนั้นนับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบอันเป็นภัยคุกคามและความเสี่ยงจากพัฒนาการของการสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทำให้สังคมโลกมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาแรงงานต่างด้าว อันเป็นผลให้ประเทศไทยจึงต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยง รู้เท่าทันในเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ แต่หากมองในมุมกลับ การเปลี่ยนแปลงนี้สามารถสร้างโอกาสใหม่ ๆ ให้กับองค์กรและปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการดำเนิน

ชีวิตและทัศนคติของมนุษย์ ประเทศไทยจึงได้มีการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่มีการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสมการเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตตลอดจนยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มีการกำหนดหลักการการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 สู่การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2562, ออนไลน์)

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาการของโลก มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ทุกชาติทุกภาษา ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ซึ่งใช้คำว่า “ยุคดิจิทัล” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวให้เข้ากับโลกแห่งความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีได้ก้าวเข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันมากขึ้นในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การสื่อสาร การศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีได้เข้ามาช่วยให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561, หน้า 282) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทั้งการเปลี่ยนแปลงในระดับต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของไทยการเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล รวมไปถึงการทำให้ครูยอมรับเทคโนโลยีนวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้น จึงเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อน และมีความท้าทายหลากหลายเหตุผล ผู้บริหารจะต้องให้การยอมรับและนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้กับตนเองก่อนที่จะเผยแพร่หรือส่งเสริมให้ครูใช้ในการบูรณาการเข้าสู่สถานศึกษาและห้องเรียนต่อไป (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561, ออนไลน์) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูงก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง (จันทนา แสนสุข, 2559, หน้า 19)

จากนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบนำไปสู่การนำเทคโนโลยี เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 6) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าที่แท้จริง

(เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559, ออนไลน์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีการบริหารจัดการด้านการศึกษาโดยใช้แนวทางการบริหารตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 2) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4) การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และ 5) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยนโยบายด้านที่ 3 มีตัวชี้วัดในการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะด้านอุปกรณ์ดิจิทัล และพัฒนาการสอนทักษะดิจิทัล และทักษะสื่อสารทั้งยังส่งเสริมการใช้อุปกรณ์มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพมีศักยภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1, 2564, หน้า 39) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้าสามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจและสามารถวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพสามารถสื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านโซเชียลมีเดียกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและสามารถร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการศึกษาปัญหาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า คือ ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัล การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบตามมาตรการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้กำหนดแนวทางดำเนินการไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1, 2564, หน้า 45)

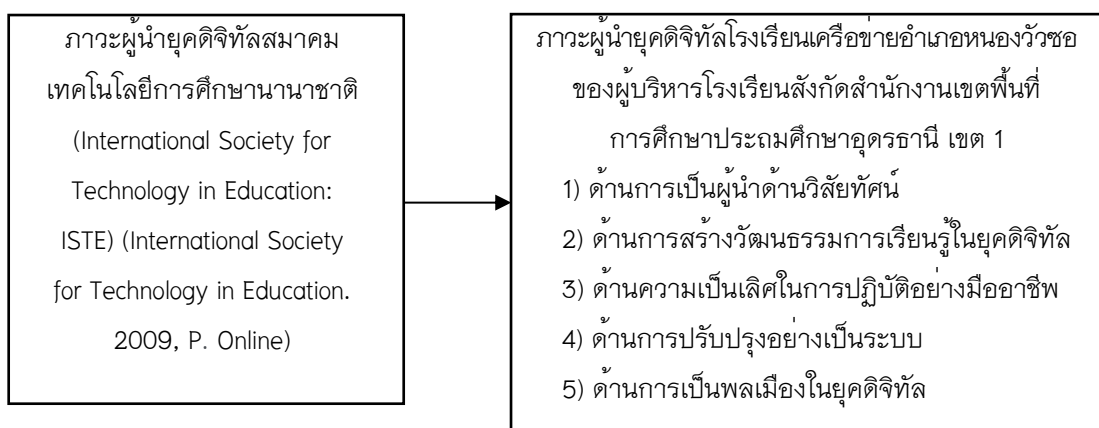
จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนให้สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุดของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบเนื้อหาการวิจัยจากกรอบมาตรฐานระดับชาติทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหาร (National Educational Technology Standard for Administrators: NETS-A) ของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education: ISTE) (International Society for Technology in Education, 2009, Online) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 3) ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 4) ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และ 5) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ดังภาพประกอบ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 และเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 29 โรงเรียน จำนวน 344 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 30 คน ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 121 คน ครูชำนาญการ จำนวน 82 คน ครูผู้ช่วย จำนวน 53 คน พนักงานราชการ (ครู) จำนวน 25 คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและแนวคิดที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ซึ่งมีจำนวน 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแบบเป็นสำรวจรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง

น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) จำนวน 24 ข้อ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ จำนวน 4 ข้อ 4) ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ จำนวน 5 ข้อ 5) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล จำนวน 6 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

วิธีรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี 2) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม 3) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 344 ฉบับ และติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง 4) ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.22 ผู้วิจัยนำไปดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการคำนวณร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 42-43) สำหรับสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item objective congruence) 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปตารางและบรรยายประกอบ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	4.20	0.66	มาก
2	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	4.06	0.67	มาก
3	ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานด้านอย่างมืออาชีพ	4.12	0.68	มาก
4	ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	4.09	0.64	มาก
5	ด้านการเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล	4.13	0.66	มาก
รวม		4.12	0.63	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.66) และด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.68) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.67)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ เป็นรายชื่อ

ด้าน	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดที่ชัดเจน เกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาในอนาคตที่ทันสมัย	4.18	0.68	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครู และบุคลากรได้บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.76	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาและการพัฒนาตนเอง	4.17	0.75	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสนองตอบแผนงาน/นโยบายระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนำมาสู่การปฏิบัติได้จริง	3.92	0.88	มาก
5	ผู้บริหารติดตามข่าวสารออนไลน์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและโรงเรียนทันเวลา มีการตอบสนองงานที่รวดเร็วและมีเครือข่ายงานที่หลากหลาย	4.15	0.70	มาก
รวม		4.20	0.66	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครู และบุคลากรได้บูรณาการ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดที่ชัดเจน เกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาในอนาคตที่ทันสมัย ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.68) และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาและการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.75) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสนองตอบแผนงาน/นโยบายระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนำมาสู่การปฏิบัติได้จริง ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.88)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เป็นรายข้อ

ด้าน	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาการเรียน การสอนบนพื้นฐานของยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.87	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่ นวัตกรรมในการเรียนรู้	4.18	0.76	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้มีเทคโนโลยีที่ตรงกับ ความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน	4.03	0.74	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการปฏิบัติงานที่มี ประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับหลักสูตร	4.04	0.78	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรม ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล	4.06	0.77	มาก
รวม		4.06	0.67	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและ

สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องสำหรับการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.77) และผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.78) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาการเรียนการสอนบนพื้นฐานของยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.87)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ เป็นรายข้อ

ด้าน	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรเพื่อการ พัฒนาด้านเทคโนโลยีให้เป็นไปอย่างมืออาชีพสิ้นเปลือง เกิดการบูรณาการ และมีความต่อเนื่อง	4.01	0.75	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก กระตุ้น จัดการอบรม สนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษา การใช้เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมในสังคมแห่งการเรียนรู้	4.16	0.77	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการมีส่วนร่วมของ บุคลากรในการใช้เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ในยุคดิจิทัล	4.09	0.78	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมการวิจัยทาง การศึกษา ผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีอย่างมี ประสิทธิภาพและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างครูและนักเรียน	4.15	0.71	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการสร้างสื่อ และนวัตกรรมการสอน ด้วยโปรแกรมต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้สะดวก	4.08	0.69	มาก
รวม		4.12	0.68	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายข้อ

พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก กระตุ้นจัดการอบรม สนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษาการใช้เทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมในสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมการวิจัยทางการศึกษาผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ของครูและนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.15, S.D. = 0.71) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการใช้เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ในยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.78) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นใหม่ให้เกิดการบูรณาการและมีความต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.75)

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำคติดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ เป็นรายชื่อ

ด้าน	ภาวะผู้นำคติดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ ด้วยการใช้สื่อและทรัพยากรทางเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม	4.07	0.75	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการกำหนดรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลแพลตฟอร์มและแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงสมรรถนะของบุคลากรผู้ร่วมงานและการเรียนรู้ของนักเรียน	4.09	0.76	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสรรหาและดำรงไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และชำนาญสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการและการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย	4.14	0.78	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและวางกลยุทธ์เพื่อให้เกิด การร่วมมือสนับสนุนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ	4.05	0.78	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและดูแลระบบทาง เทคโนโลยีให้เข้มแข็งบูรณาการระบบทางด้าน เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้	4.03	0.74	มาก
รวม		4.09	0.64	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสรรหาและดำรงไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และชำนาญสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการและการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการกำหนด รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลแปลผลลัพธ์และแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงสมรรถนะของบุคลากร ผู้ร่วมงานและการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.76) และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ด้วยการใช้สื่อและทรัพยากรทางเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.75) ข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและดูแลระบบทางเทคโนโลยีให้เข้มแข็งบูรณาการระบบทางด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.74)

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล เป็นรายข้อ

ด้าน	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ตรงกับความต้องการ	4.03	0.76	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการยอมรับว่ามีความยุติธรรมในการเข้าถึงเครื่องมือดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกคน	4.16	0.78	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่าง ก่อตั้งและ ส่งเสริมนโยบายด้านความปลอดภัย กฎหมายและจริยธรรมในการใช้ข้อมูลดิจิทัลและเทคโนโลยี	4.12	0.76	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและเป็นแบบอย่างในการรับผิดชอบผลกระทบจากสังคมที่เกิดจากการใช้ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี	4.17	0.78	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวัฒนธรรมการทำความเข้าใจร่วมกัน และความเกี่ยวพันของประเด็นสากลผ่านการใช้เครื่องมือสื่อสาร	4.19	0.76	มาก
รวม		4.13	0.64	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานเข้าใจร่วมกัน และความเกี่ยวข้องของประเด็นสากล ผ่านการใช้เครื่องมือสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและเป็นแบบอย่างในการรับผิดชอบผลกระทบจากสังคมที่เกิดจากการใช้ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.78) และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการยอมรับว่ามีความยุติธรรมในการเข้าถึงเครื่องมือดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกคน ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.78) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ตรงกับความต้องการ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.76)

ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่นที่มีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษารองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรฝึกการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้วยสื่อออนไลน์ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานกับครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรได้เห็นความสำคัญและ ประโยชน์ของเทคโนโลยี มีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติงานร่วมกันผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยกับสถานการณ์ เช่น การประชุมบุคลากร ผ่านรูปแบบวิดีโอคอล การติดต่อสื่อสารประสานงานผ่านแอปพลิเคชัน ไลน์ (Line) กูเกิลมีท (Google meet) และภาพระบประชุม (Zoom) เป็นต้น และผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบต่ออย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ รองลงมาคือด้านการเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล และด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย

ที่สุดคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างชัดเจน ส่งผลให้การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มองการณ์ไกล และมุ่งพัฒนาตนเอง ผู้เรียน บุคลากร และองค์กรให้เป็นไปตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้โดยนำสื่อดิจิทัลมาเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563, หน้า 4) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐธัญญา พรปฐมชัยกิจ (2564, หน้า 5) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริรัตน์ รอดพันธ์ (2564, หน้า 6) การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครู และบุคลากรได้บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาในอนาคตที่ทันสมัย และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาและการพัฒนาตนเอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสนองตอบแผนงาน/นโยบายระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนำมาสู่การปฏิบัติได้จริง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาและเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีในปัจจุบัน และได้แสดงออกถึงความมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีด้วยการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันประชุมหารืออย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป และตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานทางการศึกษาด้านสังกัด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563, หน้า 4) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ในภาพรวมอยู่ในระดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริรัตน์ รอดพันธ์ (2564, หน้า 6) การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจการเป็นองค์กรดิจิทัลมากที่สุด และผู้บริหารวิเคราะห์ความพร้อมสถานศึกษาในการปรับสู่องค์กรดิจิทัลน้อยที่สุด

1.2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องสำหรับการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระบับนานาชาติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล และผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาการเรียนการสอนบนพื้นฐานของยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สร้างส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบพลวัตพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลเพื่อเตรียมการในการศึกษาอย่างเข้มงวดตรงประเด็น โดยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563, หน้า 4) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฏฐณิชา พรปทุมชัยกิจ (2564, หน้า 5) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (2564, หน้า 6) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมและหลักคิด (Mindset) ของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาดิจิทัลมากที่สุด และสถานศึกษามีแบบแผนแนวทางในการปฏิบัติสู่องค์กรดิจิทัลที่ยึดถือร่วมกันชัดเจนน้อยที่สุด

1.3 ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก กระตุ้น จัดการอบรม สนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษาการใช้เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมในสังคมแห่งการเรียนรู้ รองลงมาคือ บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมการวิจัยทางการศึกษาผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ของครูและนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการใช้เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ในยุคดิจิทัล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้เป็นไปอย่างมืออาชีพสิ้นไหมเกิดการบูรณาการและมีความต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนด้วยโปรแกรมต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้สะดวก มีความพยายามในการจัดสรรทรัพยากรทางเทคโนโลยีสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากร อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการติดตามแนวโน้มทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งประเมินความเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563, หน้า 4) ได้ศึกษา

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฏฐธิดา พรพทุมชัยกิจ (2564, หน้า 5) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสรรหาและดำรงไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และชำนาญสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการและการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการกำหนด รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลแปลผลผลลัพธ์และแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงสมรรถนะของบุคลากร ผู้ร่วมงานและการเรียนรู้ของนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ด้วยการใช้สื่อและทรัพยากรทางเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและดูแลระบบทางเทคโนโลยีให้เข้มแข็งบูรณาการระบบทางด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ในการศึกษา ด้านอุปกรณ์ ด้านโปรแกรมและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อควบคุมดูแลและจัดการระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ ที่สามารถเข้าใช้งานได้สะดวกรวดเร็ว มีความมุ่งมั่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาสู่เป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ด้วยการผลักดันให้ครูมีการใช้สื่อทรัพยากรทางเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีการวางแผนสรรหาพัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงทางด้านเทคโนโลยี และแต่งตั้งในรูปแบบคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลรักษาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้พร้อมต่อการใช้งานตลอดเวลา เช่น จัดให้มีการสำรวจประเมินความต้องการและจัดลำดับความสำคัญของทรัพยากรทางเทคโนโลยีสำหรับครู บุคลากร และนักเรียนเพื่อใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้และการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา อาทิ ระบบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ระบบงานทะเบียน งานวัดและประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ การใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน การจัดให้มีบุคลากรผู้ดูแลระบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์และทันสมัย มีการกำหนดจุดเน้นและเป้าหมายของสถานศึกษาด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบพัฒนาแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563, หน้า 94) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฏฐธิดา พรพทุมชัยกิจ (2564, หน้า 5) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวัฒนธรรมการทำความเข้าใจร่วมกัน และความเกี่ยวพันของประเด็นสากล ผ่านการใช้เครื่องมือสื่อสารรองรับลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและเป็นแบบอย่างในการรับผิดชอบผลกระทบจากสังคมที่เกิดจากการใช้ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการยอมรับว่ามีความยุติธรรมในการเข้าถึงเครื่องมือดิจิทัลและแหล่งทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกคน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ตรงกับความต้องการอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้นแบบของการใช้เทคโนโลยีอย่าง มีจริยธรรม มีการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ทำร้ายหรือละเมิด สิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบ กติกา มารยาทในการใช้สื่อ และส่งเสริมให้ครูรู้เท่าทันสื่อข้อมูลต่าง ๆ สามารถ กลั่นกรองความจริงที่เป็นสาระสำคัญมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563, หน้า 4) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เช่นกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ (2564, หน้า 5) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่นที่มีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการการศึกษา และเห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงเห็นความสำคัญของผู้เรียนในการใช้ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จึงเป็นเหตุให้ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยวรรณ ตะเกาทอง (2565, หน้า 47-52) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรฝึกการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้วยสื่อออนไลน์ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการใช้เทคโนโลยีขึ้นพื้นฐานกับครู ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายรูปแบบ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับ งานและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ การปรับประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการการศึกษาและในการใช้ชีวิตประจำวัน ช่วยให้ประหยัดเวลาและลดภาระค่าใช้จ่าย สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานเพื่อดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและทันต่อเวลา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยวรรณ ตะเกาทอง (2565, หน้า 47–52) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรฝึกการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการติดต่อสื่อสารด้วยสื่อออนไลน์ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อจะได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาช่วย ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น จัดประชุมผู้บริหาร ครูและบุคลากร ผ่านทางโปรแกรมออนไลน์ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนและนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครูผ่านระบบออนไลน์

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยี มีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร และการปฏิบัติงานร่วมกันผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยกับสถานการณ์ เช่น การประชุมบุคลากร ผ่านรูปแบบวิดีโอคอล การติดต่อสื่อสารประสานงานผ่านแอปพลิเคชัน ไลน์ กูเกิลมีท และภาพระบบชุม เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยวรรณ ตะเกาทอง (2565, หน้า 47–52) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาช่วยปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น จัดประชุม ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ผ่านทางโปรแกรมออนไลน์ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนและนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของครูผ่านระบบออนไลน์

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยี มีบทบาทต่อวิถีชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมาก การเข้าใช้สื่อหรืออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีจึงเป็นเรื่องง่าย ในด้านการจัดการศึกษาช่วยให้สามารถค้นคว้าข้อมูลและติดต่อสื่อสารตลอดจนการบริหารจัดการการศึกษา อีกทั้งยังนำไปสู่การสร้างโอกาสและเข้าถึงการศึกษา แต่ในทางตรงกันข้ามการใช้เทคโนโลยีโดยขาดความรู้และคุณธรรมจริยธรรม อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยวรรณ ตะเกาทอง (2565, หน้า 47–52) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นต้นแบบของการใช้เทคโนโลยีอย่าง มีจริยธรรม มีการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ถูกต้องตามกฎหมายไม่ทำร้ายหรือละเมิด สิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบ กติกา มารยาทในการใช้สื่อ และส่งเสริมให้ครูรู้เท่าทันสื่อข้อมูลต่าง ๆ สามารถ กลั่นกรองความจริงที่เป็นสาระสำคัญมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัญญภาภักดิ์ โยดี (2561, หน้า 150–164) แนวทางการพัฒนา

ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานมีอาจารย์ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้ครูเข้าใจและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ร่วมทำงาน ติดตามตรวจสอบและประเมินผลร่วมกันในการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนงาน/นโยบาย ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนำมาสู่การปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

1.2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการทำงานและการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและจัดประกวดผลงานการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้ครูพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.3 ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานมีอาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนอุปกรณ์สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องทันสมัยอยู่เสมอ

1.4 ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลและการสื่อสารให้มากขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ครูในสังกัดเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลและการสื่อสาร และสามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ตรงกับความต้องการ โดยส่งเสริมให้ครูสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่สามารถช่วยพัฒนาองค์ความรู้แก่ตนเองและตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงเนื้อหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศได้ผ่านเทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2.2 ศึกษาสมรรถนะทางด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนเครือข่ายอำเภอหนองวัวซอโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กัลยวรรณ ตะเถาทอง. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สุพรรณบุรี: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จันทนา แสนสุข. (2559). ภาวะผู้นำ Leadership. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท ทริปปี้ล กรุ๊ป จำกัด.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชัยญากาศ ไยดี. (2561). การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 8(1), 150–164.
- ณัฐธินิชา พรปทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. สารนิพนธ์ ศษ.ม. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปี 2564. อุดรธานี: กลุ่มบริหารงานบุคคล สพม.สกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562) “นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สืบค้นวันที่ 6 สิงหาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.obec.go.th>.
- สุกัญญา แซ่มะน้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริรัตน์ รอดพัน. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. สืบค้นวันที่ 2 พฤษภาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <http://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-t2s1-t2-t2s3->.
- _____. (2562). “การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล”. สืบค้นวันที่ 2 พฤษภาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.trueplookpanya.com>.
- International Society for Technology in Education (ISTE). (2009). *National Educational Technology Standard for Administrators*. Retrieves form https://id.iste.org/docs/pdfs/20-4_ISTE_Standards-A_PDF.pdf. (15 May 2019).

